

centralne osebnosti nihče ne išče. Ker se ta krog sam čuti dokaj šibkega in slabotnega, se neprestano poslužuje Cankarja, ki pa ga pozna le po Hlapcu Jerneju, in poleg njega še S. Kosovela, ki je pa po svoji pesniški naravi njihovim teorijam v resnici močno tuj. Toda čemu to dokazovanje? Zanimivo je, da hodijo v tuje revije patetično razkazovati svojo siromaštvo in da doma vdano molčijo, ker se natihem zavedajo svoje šibkosti in ker so v resnici močno neustvarjajoči. Prijetno nalogo pa vendarle imajo, slepo hvaliti drug drugega, česar jim ne zavidam, le da bi bilo okusneje, če bi si to hvalisanje sporočali ustno. — Delakov članek je klasičen zgled plitkosti, povzdigovanja samega sebe in smešne analize lastnih in tujih del, ki jih nikjer ni. (Njegova ljubezen do samega sebe me močno gane, čeprav ni danes več okusno, zbirati svoje slike kot mlada deklica!) Njegovi avantgardisti so stara pesem, ki se je pa Delak ne more naveličati. To je že kakor fantom, ki smo se ga že zdavnaj naveličali; tudi njegove svetovne slave nam je že dovolj.

To je obraz vseh treh člankov in vseh treh avtorjev, ki so s svojimi članki le preveč znova razgalili svoje neznanje, nemoč in praznoto. Poročati na tak način o Slovencih je višek naivne zaletelosti.

Anton Ocvirk.

K R O N I K A

Cankarjev »Kralj na Betajnovi« v italijanščini.* — Italijanskim prevajalcem iz slovenskega slovstva se je pridružil mantovanski profesor Bartolomeo Calvi. Njegov prevod je precej natančno, vestno in točno prirejen po V. zvezku Cankarjevih zbranih spisov. Če upoštevamo pomanjkljivost učnih pripomočkov za Italijana, ki se hoče slovenščine dobro naučiti, se ne bomo čudili, da je zmisel izvirnika na par mestih rahlo zabrisan. Za bližnjo bodočnost obeta Calvi tudi »Moje življenje« in »Podobe iz sanj« v italijanskem prevodu, ki je že dovršen.

Kot uvod h »Kralju na Betajnovi« je dodal obširno študijo o drami (str. 5 do 51), kakršne v slovenščini še nimamo. V njej označuje Kantorja za hujšo človeško pošast, nego je Neimenovanec v Manzonijevih »Zaročencih«. Razen Kantorja ima tudi župnika in sodnika za tirana Betajnove, ker »sodelujeta od spodaj s tisto bedasto politiko osrednjih oblastev, ki vidijo svojo korist v tem, da držijo slovensko ljudstvo v nevednosti, da bi se ne vzbudilo k vstajenju« (str. 10). Govoreč o zmagi pravice, primerja Cankarjevo delo z Alfierijevo dramo »Filippo«, kjer tudi nedolžni moralno zmaga s tem, da postane žrtev krivičnosti. Glede neskladnosti v Kantorjevem značaju ne soglaša z Izidorjem Cankarjem, da izvirajo iz pesnikove odpovedi nekdanjemu nietzschejanskemu idealu, temveč jih razlaga s težnjo, narediti Kantorja bolj človeškega. Najodločneje pobija Govekarjevo mnenje, da bi te drame ne bilo, če bi Cankar ne bil bral prej Nietzscheja in Ibsenovih »Strahov«. Priznava oddaljene vplive Shakespearejevega »Hamleta«, Gorkega »Potepuhov«, Nietzscheja in »Strahov«, a zagovarja obenem Cankarjevo vrhovno umetniško svobodo. Obžaluje, da še ni obširne monografije o Cankarju.

Andrej Budal.

* Ivan Cankar, *Il Re di Betainova*. Dramma in tre atti. Traduzione integrale dallo sloveno e studio critico di Bartolomeo Calvi. Torino 1929. Società editrice internazionale. Strani 119.

Urednikov »imprimatur« dne 20. septembra 1929.